

Datum van de indiening : 11 december 2019

Interpellatie van de heer Gilles Verstraeten tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp : De tweetalige lerarenopleiding

Geacht collegelid,

Sinds september 2016 werken de lerarenopleidingen Lager Onderwijs van de Erasmushogeschool Brussel (EhB) en de Franstalige Haute École Fransisco Ferrer (HEFF) samen om tweetaligheid in hun opleiding te stimuleren, gefinancierd door de VGC. Na de voorbereidingsfase in 2016-2017 werd het project in 2017-2018 ingevoerd voor de studenten in het eerste jaar tweetalige lerarenopleiding. Naast gezamenlijke lesmomenten volgen Franstalige studenten stage in het Nederlandstalig basisonderwijs. Na het derde jaar van de opleiding kunnen studenten nog een verdiepings- en vervolmakingstraject in de andere taal volgen. In september 2020 verlaten de eerste onderwijzers de tweetalige lerarenopleiding.

Intussen bestaat het proefproject drie jaar en van een echte tweetalige opleiding is totaal nog geen sprake, zo blijkt. Ten eerste is onderwijs een bevoegdheid van de Vlaamse en Franse Gemeenschap en tweetalig onderwijs aanbieden vereist de nodige juridische hervormingen. Wat ook niet helpt is dat Nederlands voor Franstalige studenten geen verplicht vak is. Op dit moment is het een extra vak, waarvoor Franstalige studenten dus extra lessen moeten volgen. Pas vanaf 2020 wordt Nederlands officieel een keuzevak dat deel uitmaakt van het studiepakket, maar dus geen verplicht vak. Tijdens het academiejaar 2017-2018 kozen 18 studenten van de HEFF voor het Nederlands. Daarvan haakten 10 studenten op het einde van het jaar af. Het zou mij niet verbazen dat dit komt doordat de achterstand van het Nederlands van de Franstalige kinderen op die leeftijd al te groot is. In 2018 bleek dat minder dan 8% van de afgestudeerden van het Franstalig secundair onderwijs beweerden goed Nederlands te spreken. Vorig academiejaar schreven zich 20 studenten aan de HEFF in voor de tweetalige lerarenopleiding. Ter vergelijking, aan de Erasmushogeschool voelden zich 50 studenten geroepen om dezelfde keuze te maken.

Op zich is het goed dat Franstalige leerkrachten het Nederlands beter machtig zijn en omgekeerd. We horen vanuit de hogescholen ook dat de studenten zich via immersie, taalontwikkelen en gemeenschappelijke activiteiten zich beter voelen in de andere taal. Dat stemt ons gelukkig. Maar door dit project kunnen Franstalige leerkrachten, die hun hele schoolloopbaan in het Frans hebben afgelegd, via deze opleiding en één specialisatiejaar, meteen in het Nederlandstalig basisonderwijs lesgeven. Niet alleen om Frans te geven, maar door het grote lerarentekort zullen zij ook ingezet worden voor vakken als geschiedenis en aardrijkskunde. Leerkrachten voor de klas zetten zonder een voldoende kennis van het Nederlands is contraproductief en nefast voor de kinderen. Het is onmogelijk om tweetalig te worden via één specialisatiejaar.

In plaats van in te zetten op de remediëring van de taalachterstand van de leerlingen, wordt gewoon de lat voor het Nederlands omlaag gehaald. Dit is spelen met de kwaliteit van het onderwijs en rampzalig voor de toekomst van deze kinderen. Brussel heeft net leraren nodig die heel taalvaardig zijn. Er zijn heel wat leerlingen die thuis geen Nederlands spreken en die

dus een taalachterstand oplopen. Je moet hen de kans bieden om de taal onder de knie te krijgen, en dat kan alleen wanneer je leraren hebt die het Nederlands perfect beheersen.

Vooraf met het oog op hogere studies is dit belangrijk. We stellen immers vast dat Brusselse leerlingen uit Nederlandstalige Brusselse scholen op het einde van hun carrière problemen ervaren als ze hogere studies moeten aanvatten, omdat ze onvoldoende Nederlands spreken.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Hoeveel studenten hebben zich dit academiejaar ingeschreven in het eerste jaar van de tweetalige lerarenopleiding aan de EhB en de HEFF?
- Vorig jaar had de tweetalige lerarenopleiding 60 studenten in het eerste jaar en 43 studenten in het tweede jaar. Daarvan waren 76 studenten ingeschreven aan de EhB en 27 studenten aan de HEFF. Hoeveel studenten zijn afgehaakt, per school en per jaar?
- Stage is een belangrijk onderdeel van de opleiding. Hoeveel Franstalige studenten hebben tijdens de academiejaren 2017-2018 en 2018-2019 stage gelopen in het Nederlandstalig basisonderwijs?
- Vanaf 2020 wordt Nederlands voor Franstaligen officieel een keuzevak dat deel uitmaakt van het studiepakket, maar dus geen verplicht vak. Dit blijft een probleem. Zal u dit aankaarten bij de bevoegde minister van de Cocof?
- Een van de doelstellingen van de samenwerking tussen de twee hogescholen was om een vakkenpakket te bekomen waarin beide gemeenschappen zich in kunnen vinden. In hoeverre is dit doel gerealiseerd?
- De docenten van beide hogescholen zouden ook intensief met elkaar samenwerken en nieuwe taalevoluties en andere methodieken met elkaar delen. Heeft u resultaten/feedback over hoe deze samenwerking verloopt?
- De Franstalige lerarenopleiding wordt vanaf schooljaar 2020-2021 hervormd en wordt een mastertraject. Welke gevolgen zal dit hebben voor dit project?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten